

"אמר הקב"ה למשה לך אני מגלה טעם פרה"

פרה אדומה היא שער החמישים של נ' שערי בינה המטהרת את ישראל מעמלק שער הנ' של הטומאה

יומתק להוסיף נקודה יקרה, כי כאשר נתבונן נראה שלקח נשגב זה של הרה"ק מאפטא זי"ע, שהמטהר אחרים מטומאת עוונותיהם צריך אחר כך לטהר גם את עצמו, אנו למדים ממצות פרה אדומה עצמה שמטהרת אותנו מהרושם של המלחמה עם עמלק, שהרי פרה אדומה אמנם מטהרת את הטמאים, אבל מצד שני מטמאת את הטהורים העוסקים בה, כמו שכתוב (במדבר יט-כא): "ומזה מי הנידה יכבס בגדיו והנוגע במי הנידה יטמא עד הערב". וכך שנינו במשנה (פרה פ"ד מ"ד): "כל העוסקין בפרה מתחילה ועד סוף מטמאין בגדים".

ולפי האמור הרי זה בא ללמד ולהזהיר אותנו, כי המטהר אחרים צריך אחר כך לטהר את עצמו מהלכלוך שנדבק בו, ומדברי ה"אזהב ישראל" למדנו גם כן כי זאת היא סגולת הקריאה בפרשת פרה "שיש בה טהרתן של ישראל", שיש בה הכח לטהר את רושם הרע שנשארה מהניצחון במלחמה עם עמלק.

ונראה לבאר לפי זה הטעם שתיקנו חכמינו ז"ל בכל שנה להסמך פרשת פרה לפורים, על פי מה ששנינו במשנה (מגילה יז): "הקורא את המגילה למפרע לא יצא". ופירש בספר "בוצינא דנהורא" להרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזיב"ז זי"ע, שהקורא את המגילה "למפרע" לספר על הנס שהיה, ואינו מכוון להמשיך את הנס מחדש בכל שנה ושנה לא יצא.

נמצא לפי זה כי בכל שנה ושנה בימי הפורים יש לכלל ישראל מלחמה חדשה עם קליפת עמלק, וכמו שניצחו ישראל את זרעו של עמלק בימים ההם בנס פורים, כן בכל שנה ושנה על ידי קריאת המגילה אנו מנצחים את קליפת עמלק, ולכן בכל שנה ושנה אנו צריכים לטהר את עצמנו ממלחמה זו על ידי טהרת הפרה.

ישראל" ענין נפלא, לבאר הטעם שהסמיכו חכמינו ז"ל פרשת פרה מיד אחרי פורים, כמו שהביא ב"תורת אמת" להגה"ק רבי לייבל איגר מלובלין זי"ע (פורים תרל"ב דף פג):

"איתא מהרב הקדוש איש אלקים ממעזיב"עז"
[הרה"ק מאפטא זי"ע שימש ברבנות גם במעזיב"ז], שלאחר מחיית עמלק נצרך הטהרה, כי מזה שנתאבק עם ההיפוך, הגם שמנצחו ומכניעו עם כל זה נדבק איזה שמץ, ולזה צריכין להיטהר בפרשת פרה אחר הפורים".

כאשר נתבונן נראה שהרה"ק מאפטא זי"ע מגלה לנו בכך יסוד גדול בעבודת ה', שראוי לכל אחד מישראל ובפרט לאלו העוסקים להחזיר בתשובה את אחינו מבני ישראל שטענו מדרך הישרה, שצריכים אחר כך לטהר עצמם מהלכלוך שנדבק בהם כשעסקו בתיקון המעשים הרעים, כי גם המטאטא שמנקים בו את הבית מתלכלך בעצמו.

וראוי לדעת כי דבר זה יסודו בקודש קבלה איש מפי איש עד הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, כמו שהביא ב"מאור ושמש" (פרשת שמני ד"ה וישא אהרן את ידיו):

"שמעתי מפי אדמו"ר מוה"ר אלימלך [מליז'ענסק] זצוק"ל שאמר בשם הרב רבי בער מראוונא [המגיד ממעזריטש] שאמר בשם הבעש"ט, שהדורש ברבים נמשל למרא וחצינא, שמשליך הזבל מהבית לנקות את הבית ונתלכלך בעצמו".

לפי זה נשכיל להבין הביאור הנשגב של הרה"ק מאפטא זי"ע, שתיקנו להסמך פרשת פרה מיד אחרי פורים, כי היות שהנס של פורים היה בבחינת מחיית המן מזרע עמלק, לכן גם אחרי ניצחון המלחמה צריך טהרה מהלכלוך שנדבק מהמלחמה עם עמלק. ולכך התכוונו חכמינו ז"ל באומרם שהקדימו פרשת פרה "שהיא טהרתן של כל ישראל".

שבת קודש הבאה עלינו לטובה נקראת "שבת פרה", כי בנוסף על הקריאה בפרשת השבוע פרשת ויקהל, קוראים למפטיר מצות פרה אדומה בפרשת חוקת, כמו ששנינו במשנה (מגילה כט): "ראש חודש אדר שחל להיות בשבת קורין בפרשת שקלים... בשניה זכור, בשלישית פרה אדומה, ברביעית החודש הזה לכם".

ופירש רש"י: "פרה אדומה, להזהיר את ישראל לטהר, שיעשו פסחיהן בטהרה. ברביעית החודש הזה לכם, ששם פרשת הפסח". והוסיף רש"י בשם הירושלמי (מגילה פ"ג ה"ה): "בדין הוא שתקדים החודש לפרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה, ולמה פרה קודמת, שהיא טהרתן של כל ישראל".

אמנם תירוץ הירושלמי צריך ביאור, שהרי מכיון שאנו קוראים פרשת פרה זכר לטהרתן של ישראל לקראת הקרבת הפסח, הרי ענין זה שייך יותר לחודש ניסן, מדוע אם כן הקדימו חכמינו ז"ל פרשת פרה לפרשת החודש רק משום שהיא טהרתן של ישראל. ועוד יותר קשה, אם חשוב כל כך להקדים טהרתן של ישראל, מדוע לא הקדימו פרשת פרה לראש כל ד' הפרשיות.

עוד ראוי להתבונן במה שמצינו במצות פרה אדומה דבר מיוחד שלא מצינו בשום אחת משאר מצוות התורה, במה שכתוב בפרשת חוקת (במדבר יט-ב): "זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה". ודרשו במדרש (במדבר יט-ו): "ויקחו אליך פרה אדומה, אמר רבי יוסי ברבי חנינא, אמר לו הקב"ה למשה לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חוקה". וצריך ביאור מה מיוחד כל כך במצות פרה אדומה שהקב"ה גילה את טעמה רק למשה רבינו.

**פרשת פרה היא טהרתן של ישראל
מהלכלוך שנדבק בהם במלחמה עם עמלק**

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה, על פי מה שגילה לנו הרה"ק מאפטא זי"ע בעל "אזהב

שרו של עמלק הוא היצר הרע המעיף אותנו במלחמותיו התמידיות

הרה"ק מאפטא זי"ע: חז"ל סמכו פרשת פרה לפורים,
כי אחרי מחיית עמלק צריך טהרה מהרושם הרע שנדבק בנו בעת המלחמה

שפת אמת: קבעו את ימי הפורים ביום המנוחה ממלחמת עמלק,
כי התכסיס של עמלק הוא לעיף את האדם במלחמה התמידית

"ראשית גוים עמלק", כי הוא כנגד שער הנ' של הטומאה,
לכן חשב להילחם כנגד משה שהשיג רק מ"ט שערי בינה

"זכור את אשר לך עמלק", ל"ך בגימטריא נ'
שרצה לעורר על ישראל שער הנ' משערי טומאה

הנה מה טוב ומה נעים להרחיב ברעיון
הנשגב של הרה"ק מאפטא זי"ע, על פי הקדמה
יקרה מאירת עינים במשנתו הטהורה של ה"שפת
אמת" (פורים שנת תרמ"ו), שעמד על המחקר ליישב
הפליאה העצומה על מה שקבע מרדכי בהסכמת
שאר חכמי הסנהדרין שבאותו הדור, לעשות את
ימי הפורים לפרזים ביום י"ד באדר ולמוקפים
ביום ט"ו באדר, בימים שכבר נחו מן המלחמה עם
אויביהם מזרע עמלק, כמו שכתוב (אסתר ט-כ):

"ויכתוב מרדכי את הדברים האלה וישלח
ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך
אחשוורוש הקרובים והרחוקים, לקיים עליהם
להיות עושים את יום ארבעה עשר לחודש אדר
ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה ושנה, כימים
אשר נחו בהם היהודים מאויביהם והחודש אשר
נהפך להם מיגון לשמחה ומאבל ליום טוב,
לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות
איש לרעהו ומתנות לאביונים".

ובהשקפה הראשונה תמוה מאד, מה ראו על
ככה לקבוע את ימי הפורים בשני הימים שכבר
נחו מן המלחמה ולא היה בהם שום נס, ולא קבעו
אותם בשני הימים שערכו ישראל מלחמה גדולה
עם אויביהם, הפרזים ב"ג באדר והמוקפים ב"ד
באדר, שבימים הללו עשה הקב"ה נס לישראל
שניצחו את אויביהם מזרע עמלק במלחמה.
מבאר ה"שפת אמת" הענין בזה בלשון קדשו:

"מה שקבעו עיקר היום טוב ביום המנוחה
ואומרים שעשה נסים בזמן הזה, הגם דלכאורה
עיקר היה ניצחון המלחמה. אכן תכלית מלחמת
עמלק ימח שמו הוא לבטל המנוחה, כמו שכתוב
(דברים כה-יח) אשר קרך בדרך, כמו שכתוב (שם יט)
והיה בהניח [ה' אלקיך לך מכל אויבך מסביב]
כו' תמחה [את זכר עמלק מתחת השמים] כו'.
נמצא שעיקר רדיפת עמלק שלא לבוא אל
המנוחה, וזה האות שבאו אל המנוחה הוא עדות
על מחיית כוחו של עמלק, ובזאת המנוחה מחו
אותו יותר מבמלחמה.

ולכן כתיב (אסתר ט-טו) ונוח מאויביהם והרגו
[בשונאיהם] כו', שבמנוחה זו הרגו אותו. והענין
דכתיב (שמות יז-יד) מחה אמוחה, דרשו חז"ל (אסתר יד-
יג) בעולם הזה ובעולם הבא, למטה ולמעלה כו',
ולעולם כן הוא שבמלחמה התישו כוחו בגשמיות
כדי שיבואו אל המנוחה, ואז שבאו לשורשם הרגו
את השורש שלו למעלה, וזה העיקר (אסתר ט-יז)
ועשו אותו יום משתה ושמחה".

כעבדא קמיה מאריה נראה להרחיב בביאור
דבריו הקדושים, על פי מה ששינונו בגמרא (סוכה
נב:). "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, שנאמר
(בראשית ו-ה) רק רע כל היום". עוד שינונו (שם נב:):
"יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש
להמיתו, שנאמר (תהלים לז-לב) צופה רשע לצדיק
ומבקש להמיתו, ואלמלא הקב"ה שעוזר לו אינו
יכול לו, שנאמר (שם לג) ה' לא יעזבנו בידו ולא
ירשיענו בהישפטו".

הביאור בזה על פי יסוד גדול בדרכי המלחמות,
כי המנוחה לאנשי הצבא הלוחמים היא חלק בלתי
נפרד מהמלחמה עצמה, שהרי אפילו גיבורים
גדולים הנלחמים כאריות בעוז ובגבורה כנגד
אויביהם צריכים מדי פעם לנוח ולאזור כוחות
חדשים כדי שיוכלו להמשיך במלחמה. כך ברא
הקב"ה את האדם שהוא צריך לנוח ולרענן את
כוחותיו, ואם לא ינוח אין מציאות בעולם שלא
יתעייף ויפול במערכת המלחמה.

לפי זה נשכיל להבין תכסיס המלחמה של
היצר הרע שמתגבר בכל יום במלחמות חדשות,
כדברי רבי יצחק "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל
יום". או כפי ששינונו בגמרא (קידושין ל:): "יצרו של
אדם מתחדש עליו בכל יום". כי אפילו כשהוא
רואה שלא הצליח להפיל את האדם ברשתו פעם
ופעמיים, בהיותו עומד כסלע איתן שלא ללכת
אחר עצת היצר, הוא ממשיך להתגבר עליו בכל
יום בתחבולות חדשות, בידעו שאם ימשיך
להילחם כנגד האדם בלי הרף, הרי בסופו של דבר
מפאת היותו בשר ודם יתעייף ויפול ברשתו.

**"אם פגע בך מנוול זה
משכחו לבית המדרש"**

אלא שלפי זה נשאלת השאלה, מאחר
שחכמינו ז"ל מעידים כי כך היא דרכו של היצר

הרע, שהוא מתגבר ומתחדש על האדם בכל יום
בתכסיסי מלחמה חדשים, כדי שיתעייף מלערוך
עמו מלחמה ועל ידי זה יפול ח"ו כפרי בשל ביד
היצר, מה יעשה האדם שאין בכוחו להילחם עם
היצר בלי הרף.

ונראה כי חכמינו ז"ל עצמם מגלים לנו
תשובה ברורה על שאלה זו, כי אחרי שהביאו
את שני המאמרים של רבי יצחק ורבי שמעון
בן לקיש על "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל
יום", הסמיכו מיד אחריו את המאמר: "תנא
דבי רבי ישמעאל, אם פגע בך מנוול זה משכחו
לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח, אם ברזל
הוא מתפוצץ".

כאשר נתבונן במאמר זה נראה בחוש כי תנא
דבי רבי ישמעאל התכוון לתת לנו בכך תשובה
ברורה לא רק איך לנצח את היצר הרע, אלא
גם איך למצוא מקום מקלט שיוכל איש ישראל
למצוא שם מנוח ממלחמת היצר עצמה, כדי
שיוכל להתמלא שם בכוחות חדשים להילחם
עם היצר הרע, גם אחרי שיצטרך לצאת מבית
המדרש לעסוק בפרנסתו.

וזהו שמכנה תנא דבי רבי ישמעאל את
היצר בתואר "אם פגע בך מנוול זה", כי הוא
מנהל מלחמה תמידית עם איש ישראל בלי
הרף, ואפילו כשרואה שאדם משתדל בכל כוחו
להתגבר עליו, הוא מחפש תחבולות חדשות
איך להמשיך במלחמות עמו, כדי שיתעייף
ולא יהיה לו כח להילחם כנגדו. ועל כך נתן לנו
עצה נפלאה "משכחו לבית המדרש, אם אבן
הוא נימוח, אם ברזל הוא מתפוצץ", כי מפאת
קדושת המקום והתורה, אין לו שם שום שליטה
להילחם עם איש ישראל, ועל ידי זה יוכל
לעסוק בתורה במנוחת הנפש.

שבאותו זמן שכל העמים פחדו מישראל, כמו שכתוב בשירת הים (שמות טו-טז): "אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמוגו כל יושבי כנען", והנה מכל אלה לא נבהל עמלק ויצא להילחם עם ישראל ברפידים.

נקדים מה שכתב הגה"ק מצאנז זי"ע ב"דברי חיים" (סוף פרשת אמור) כי עמלק כולל בתוכו את כל נ' שערי טומאה, ובלשון קדשו: "וכריתת זרע עמלק, דגם הוא נגד הקדושה, כולל כל הנו"ן שערי טומאה". ויש לומר כי זהו הרמז בכתוב (במדבר כד-כ): "ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד". כי עמלק מצד היותו שער הנ' של הטומאה, הרי הוא "ראשית גוים" - ראש ושורש לכל כוחות הטומאה. "ואחריתו עדי אובד", ביטולו יהיה רק באחרית הימים כאשר יתגלה לנו שער הנ' של הקדושה.

והנה ידוע מה שמבואר בספרים הקדושים ומקור הדבר בסידור האריז"ל [הנקרא סידור רבי שבת] בהגדה של פסח (מצה זו שאנו אוכלים) ביאור הכתוב (שמות יב-לט): "ולא יכלו להתמהמה", כי בגלות מצרים שקעו ישראל במ"ט שערי טומאה, ואם היו נשארים במצרים עוד רגע אחד, היו שוקעים בשער הנ' של הטומאה ולא היו יכולים לצאת משם לעולם, לכן לא יכלו להתמהמה במצרים.

והנה בשל"ה הקדוש (מסכת פסחים מצה עשירה אות לג) מבאר הטעם שאם היו שוקעים ישראל בשער הנ' לא היו יכולים לצאת ממצרים, על פי המבואר בגמרא (ר"ה כא:): "חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולן ניתנו למשה חסר אחד שנאמר (תהלים ח-י) ותחסרו מעט מאלקים". ומכיון שמשה לא השיג אלא מ"ט שערי בינה, לכן לא היה מסוגל להוציא את ישראל רק ממ"ט שערי טומאה, הנה הדברים בלשון קדשו:

"ויציאת מצרים נזכר נ' פעמים נגד נ' שערי בינה, ומ"ט השיג משה והם מ"ט פנים טהור, ונגדם הקליפה מ"ט פנים טמא, והיו שוקעים שם ישראל, ואילו הגיעו ח"ו לשער הנ' של טומאה, לא היה באפשריות לצפצף ולעלות על ידי הקדושה, כי אף למשה רבינו ע"ה לא היתה השגה בשער הנ' של קדושה, ממילא היו ישראל ח"ו משוקעים בקליפה עדי עד".

מעתה נוכל להבין עצתו הרעה של עמלק הרשע, כי כאשר ראה שכלל ישראל יצאו ממצרים לפני הזמן, משום שלא היו יכולים להתמהמה במצרים כדי שלא ישקעו בנ' שערי טומאה, כי אז לא היה משה יכול להוציאם מכיון שלא זכה לשער הנ', לכן שת עמלק עצה בנפשו, כי היות

משה רבינו אמר "מחר אנכי נצב על ראש הגבעה", כי היה צריך לעלות לראש הגבעה שהוא שער הנ' שבקדושה

ידי משה: "שער החמישים הוא סוד פרה אדומה, ונקראת שער התעלומה שלא נתגלה לשום אדם רק למשה"

פליאת הייטב לב: הלא זהו כנגד הגמרא "חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחד"

משה רבינו המשיך מהגאולה העתידה את שער הנ' שעליו אמר הקב"ה "תורה חדשה מאתי תצא"

ביום שנחו ממלחמת עמלק קיימו וקיבלו את התורה מאהבה

מעתה יאירו עינינו להבין דבריו הנפלאים של ה"שפת אמת", כי הטעם שקבעו מרדכי ושאר חכמי הסנהדרין את שני ימי הפורים של הפרזים והמוקפים ביום שנחו בו ישראל מהמלחמה כנגד אויבי ישראל, הוא באמת חלק בלתי נפרד ממחיית עמלק, שהרי כפי המבואר עמלק נלחם בישראל על ידי שהוא מונע מהם את המנוחה, אמנם עיקר הניצחון על עמלק הוא כאשר אנו זוכים למצוא מנוחה ממלחמותיו על ידי שאנו דבקים בתורת ה'.

ויש להוסיף נקודה חשובה על פי מה שדרש רבא בגמרא (שבת פח.) כי בפורים קיבלו ישראל את התורה שוב מאהבת הנס, ולמד כן ממה שכתוב במגילה (אסתר ט-יז): "קיימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר". לפי זה יש לומר כי היהודים בערי הפרזות שניצחו את המלחמה ב"ג באדר, קיימו וקיבלו עליהם את התורה מאהבה למחרת ב"ד באדר מאהבת הנס, ובכח התורה מצאו מנוחה גם ממלחמה הרוחנית של עמלק, ואילו בשושן שנלחמו עוד יום אחד וניצחו את אויביהם ב"ד באדר, קיימו וקיבלו את התורה מאהבה למחרת בט"ו באדר, ובכח התורה מצאו גם הם מנוחה ממלחמה הרוחנית של עמלק, ומטעם זה קבעו את שני ימי הפורים ביום אשר נחו בו היהודים מאויביהם, כי ביום שקיבלו את התורה מאהבה נחו ממלחמת עמלק.

מעתה כאשר נשלב הפנינה היקרה שלמדנו מדברות קדשו של ה"אוהב ישראל", שהקדימו חכמינו ז"ל פרשת פרה להסמיכה לימי הפורים כדי לטהר את ישראל מהלכלוך שנדבק בהם במלחמתם עם עמלק, עם הפנינה היקרה שלמדנו מדברות קדשו של ה"שפת אמת",

שהניצחון על עמלק הוא דוקא ביום המנוחה מהמלחמה, נשכיל להבין כי התפקיד של ישראל ביום המנוחה ממלחמת עמלק הוא לנקות ולטהר עצמם מן הרושם הרע שנדבק בהם בעת המלחמה עם היצר, באופן ששני הדברים עולים בקנה אחד כפתור ופרח.

מה נפלא לפרש בזה מקרא שכתוב במלחמת עמלק (דברים כה-יט): "והיה בהניח ה' אלקיך לך מכל אויביך מסביב בארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה לרשתה" [דוקא ביום המנוחה מהמלחמה הקשה עם עמלק שהסתיימה בניצחון של ישראל, אז העבודה המוטלת עליך היא] תמחה את זכר עמלק מתחת השמים", דקדק הכתוב לומר תמחה את "זכר עמלק", שהוא האבק והלכלוך שנדבק בנו בעת המלחמה.

והנה פלא והפלא כי גם אחרי יום המנוחה ממלחמת עמלק, שנצטוונו למחות בו את "זכר עמלק" שנשאר בנו מהמלחמה עם היצר הרע, עדיין הוסיפו חכמינו ז"ל להקדים שבת פרה שיש בה טהרתן של ישראל ולהסמיכה לפורים, כמו שביאר הרה"ק מאפטא זי"ע כדי לטהר את ישראל מהלכלוך שנדבק בהם מהמלחמה הקשה בכל דור ודור עם עמלק שהוא היצר הרע, והרי זה בבחינת טהרה אחרי טהרה שנשלמת בשבת פרה.

"זכור את אשר עשה לך עמלק" ל"ך בגימטריא נ' שערי טומאה

בדרך זו במסילה נעלה לבאר את דברות קדשו של הרה"ק מאפטא זי"ע ביתר שאת, איך חוקת הפרה מטהרת אותנו משמץ הרע שנדבק בנו ממלחמת עמלק בימי הפורים, על פי מה שנקדים להתבונן במלחמת עמלק בפרשת כי תצא (דברים כה-יז): "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים". וצריך ביאור איך יתכן

"חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולן ניתנו למשה חסר אחד", הרי מבואר שלא נתגלה לו שער הנ'.

ונראה ליישב דברי ה"ידי משה" על פי מה שנתבאר, כי במלחמת עמלק עלה משה רבינו **"ראש הגבעה"** כדי להמשיך מהגאולה העתידה את שער הנ', לכן זכה מדה כנגד מדה להשיג את הסוד של פרה אדומה משער הנ', שיש בה טהרתן של ישראל, לטהר אותם בכל שנה ושנה אחרי הניצחון בנס פורים על קליפת עמלק מהרושם הרע שנשאר בהם מהמלחמה.

מעתה יאירו עינינו להבין ביתר עמקות דברות קדשו של הרה"ק מאפטא זי"ע, שהסמיכו חכמינו ז"ל פרשת פרה לפורים, כי יש בה טהרתן של ישראל, לטהר אותנו מהרושם הרע שנשאר בנו אחרי המלחמה עם עמלק בפורים. כי מאחר שקליפת עמלק היא שער הנ' של הטומאה בבחינת **"ראשית גוים עמלק"**, נמצא כי אחרי המלחמה בפורים עם עמלק צריך להיטהר מהרושם הרע של שער הנ', לכן טהרה זו היא על ידי הקריאה במצות פרה אדומה שהיא בבחינת **"שער התעלומה"** שער הנ' של הקדושה.

בדרך המלך נלך לבאר בזה הטעם שאמר הקב"ה למשה רבינו: **"לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחרים חוקה"**, והנה מה שאמר לו **"לך אני מגלה טעם פרה"**, יש בזה חידוש גדול, כי אף שלא השיג משה רבינו את כל שער הנ' בחייו, עם כל זה גילה לו הקב"ה הטעם של מצות פרה אדומה גם משער הנ', ויש לומר כי זהו שרמזו הקב"ה באומרו: **"לך אני מגלה טעם פרה"** - ל"ך דייקא בגימטריא נ' שהוא שער הנ', **"אני מגלה טעם פרה"**.

נמצינו למדים מכל האמור הקדושה הגדולה שיש במצות פרה אדומה, כי מצד אחד היא מכפרת על העבירות החמורות ביותר, כמו שהביא רש"י בפרשת חוקת (במדבר יט-כב) בשם רבי משה הדרשן, כי פרה אדומה מכפרת על חטא העגל שהוא עבודה זרה, ומצד שני הרי היא מטהרת אותנו גם מהרושם הרע שנשאר בנו מהמלחמה עם עמלק בימי הפורים, ובזכות זה יקבל הקב"ה את תפלתנו **"וטהר לבנו לעבדך באמת"**.

בעולם ויתגלה רק לעתיד לבוא, כמו שכתב ה"אור החיים" הקדוש בפרשת בלק על הפסוק (במדבר כד-ז): **"זיל מים מדליו וזרעו במים רבים"**.

"הכוונה על פי דבריהם (שמו"ר כח-ו) כי כל איש ישראל קיבל מסיני חלק בתורה... ואמר כאן כי כל מה שמחדשים בתורה הוא מדליו, ממה שדלה דלה משה שהכל רמוז בתורה שבכתב. ואמר לשון דלי, לומר כי בערך פינה הגדולה אשר עתיד ה' לגלות לישראל בסוף הדורות בימי מלך המשיח, שהוא שער החמישים של בינה, כל המ"ט הם בגדר דלי בערכו, ואמר כי הגם שעתה הוא דלי, זרע ישראל יזכה לקחת מים רבים שהוא שער החמישים, והוא אומרו וזרעו במים רבים".

מעתה ירווח לנו להבין איך עלה משה רבינו במלחמת עמלק **"ראש הגבעה"** לשער הנ', כי היות שמלחמת עמלק היתה הכנה לגאולה העתידה, שאז ימחה הקב"ה לגמרי את שמו של עמלק, כמו שכתוב (שמות יז-ד): **"כי ימחה את זכר עמלק מתחת השמים"**, לכן זכה משה רבינו בגודל קדושתו להמשיך מהגאולה העתידה את שער הנ' שעתיד הקב"ה לגלות לישראל, כדי שיוכל להתגבר על קליפת עמלק שהיא שער הנ' של הטומאה.

הטעם של פרה אדומה הוא משער החמישים של נ' שערי בינה שעתיד הקב"ה לגלות לישראל

בדרך זו במסילה נעלה לבאר איך פרה אדומה מטהרת מהלכלוך שנשאר מקליפת עמלק, על פי מה שכתוב בפרשת חוקת: **"זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה"**. ודרשו במדרש הנ"ל: **"ויקחו אליך פרה אדומה, אמר רבי יוסי ברבי חנינא אמר לו הקב"ה למשה לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חוקה"**.

וביאר ה"ידי משה" בפירושו על מדרש רבה (חקת יט-ב) בזו הלשון: **"שער החמישים הוא סוד פרה אדומה ונקראת שער התעלומה, ולא נתגלה שער זה לשום אדם רק למשה, כמו שאמר לך אני מגלה ולאחרים חוקה"**. ותמה עליו ב"יטב לב" (פרשת חוקת) הלא זהו נגד גמרא מפורשת:

שהוא שער הנ' של הטומאה בבחינת **"ראשית גוים עמלק"**, אם כן הרי הוא יכול להילחם כנגד ישראל, שהרי אפילו בהיותם קשורים עם השגתו הגדולה של משה לא יוכלו לזכות אלא למ"ט שערי בינה.

הנה כי כן זהו פירוש הכתוב: **"זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם במצרים"**. כלומר זכור את אשר עשה לך דייקא בגימטריא נ' שערי בינה, שחשב להתגבר על ישראל על ידי שער הנ' של הטומאה, **"בדרך בצאתכם ממצרים"**, כשהתבונן על הדרך שיצאו ישראל ממצרים לפני הזמן, כדי שלא ישקעו בנ' שערי טומאה, ומזה שפט כי בהיותו ראשית גוים שער הנ' של הטומאה יוכל להילחם כנגד ישראל.

"ראש הגבעה" שער הנ' של הקדושה

הבה נמשיך במסע הקודש לבאר לפי זה העבודה הקשה שהיתה למשה רבינו במלחמה כנגד עמלק, על פי מה שאמר משה ליהושע (שמות יז-ט): **"בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק, מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלקים ביד"**. וצריך ביאור מדוע טרח משה לעמוד על ראש הגבעה. אך לפי המבואר יש לומר כי משה רבינו השיג בגודל קדושתו שכדי שיצליח להילחם כנגד עמלק שהוא שער הנ' של הטומאה, בהכרח שיעלה בהוראת שעה למעלה ממדרגתו עד שער הנ' של הקדושה.

וזהו שאמר **"מחר אנכי נצב על ראש הגבעה"**, הוא שער הנ' שהוא ראש הגבעה של שערי הקדושה. וזהו גם כן הטעם (שם יב): **"וידי משה כבדים"**, שהיה קשה למשה רבינו לעלות אל שער הנ' שלא השיג, ולכן היה צריך סיוע משני הצדיקים, **"ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד"**, כדי שיוכל לעלות למעלה ממדרגתו ולהשיג את שער הנ'.

ונראה לבאר לפי זה איך השיג משה רבינו את שער הנ' במלחמת עמלק, על פי מה שדרשו במדרש (ויק"ר יג-ג) מאמר הנביא (ישעיה נא-ד): **"כי תורה מאתי תצא, אמר הקב"ה תורה חדשה מאתי תצא"**. ויש לומר הכוונה בזה על שער הנ' שעדיין לא נתגלה

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהרב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

להורדת המאמרים shvilei.com
לקבלת המאמרים באימיל: mamarim@shvileipinchas.com